Иван Китанов: Между 100 и 150 български преводачи работят за ЕС

Публикуван на: 27-08-2008
Източник: Портал Европа

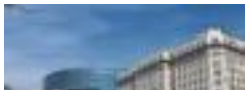
Тази година Генерална дирекция "Писмени преводи" в Европейската комисия (ГДПП в ЕК) ще организира във всички държави-членки на ЕС второ издание на конкурса „Млади преводачи" (Juvenes Translatores). Всички средни училища в България са поканени да се регистрират от 1 септември до 20 октомври. Тази година в конкурса имат право да участват ученици, родени през 1991 г.

Това разказва в специално интервю за Портал ЕВРОПА Иван Китанов, представител на Българската служба по многоезичието в Генерална Дирекция "Писмени преводи" в София.
В интервюто г-н Китанов (на снимката, бел.ред.) разяснява също така какво е необходимо като подготовка за успешното представяне на конкурсите на EPSO за преводачи и какъв е механизмът за това.
Публикация от информационно-комуникационната инициатива „Говори с Европа" в рамките на "Тема на месеца" за август 2008 г.: Езиковото многообразие в Европейския съюз.

С какво се занимава и къде се намира българската служба по многоезичие? Колко хора работят в нея и от какви националности?
Местната служба по многоезичие на Генерална дирекция „Писмени преводи" (ГДПП) на Европейската комисия се намира в Представителството на Европейската комисия в България на ул. „Московска" 9 в София. ГД „Писмени преводи" има местни служби по многоезичие в почти всички държави-членки на ЕС. Колегите, които работят в тях, често са граждани на страната, в която се намира съответната служба. Що се отнася до службата в България, единствено аз работя в нея и съм български гражданин.
Задачите на служителите, които работят в местните служби, включват два основни момента:
- насърчаване на многоезичието в Европа, като се набляга на важността на езиците и изучаването на езици като основни елементи от европейската интеграция;
- подпомагане на по-прякото общуване на Комисията с обществеността в рамките на план Д (демокрация, диалог и дебат) чрез подобряване на комуникацията благодарение на т.н. „локализация" на съобщения. Т.е. превод на съобщенията от Европейския съюз на език, който е ясен и разбираем за всички и адаптиране на информацията спрямо местните реалности и нужди.

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

Какво е необходимо като подготовка за успешното представяне на конкурсите на EPSO за преводачи? Какъв е механизмът?
За да имат право да кандидатстват, кандидатите трябва да имат диплома за образователна степен, съответстваща на пълен цикъл университетско обучение с продължителност най-малко три години, и да бъдат граждани на държава-членка на Европейския съюз. За да издържат успешно конкурса, те трябва да покажат, че могат да превеждат от поне *два официални езика на ЕС (от които един трябва да бъде английски, френски или немски) към български*.
Конкурсите на EPSO не трябва да бъдат подценявани. Мотивацията може да се окаже важен коз при кандидатстване.Тези, които се интересуват, могат да намерят по-подробна информация на уебсайта на EPSO, където са публикувани и примерни тестове.
Работите ли в сътрудничество с български училища и университети за подготовката на преводачи, асистенти юристи за работа в европейските институции?
Да. Съществуват няколко форми на сътрудничество между ГД „Писмени преводи" и университетите и училищата. Ще дам няколко примера:
Гостуващ преводач - преводачи на ГДПП, които говорят или изучават един от официалните езици на ЕС, могат да бъдат изпратени в даден университет в страна, в която се говори този език. Мисията им по време на това посещение продължава няколко седмици. Целта е да се информират преподавателския колектив и студентите относно работата на ГДПП и преводачите, както и да насърчават новозавършилите студенти да кандидатстват за работа в службите по превод на институциите на ЕС. От своя страна гостуващите преводачи се възползват от тази инициатива, за да усъвършенстват своите познания по езика, който изучават. Ако университетът желае, гостуващият преводач може да изнесе курсове по превод на студентите.
Европейската магистърска програма по писмен превод има за цел подготовката на високо квалифицирани преводачи, като насърчава сътрудничеството между образователните институции, приемането на обща програма и обмена на информация, опит и най-добри практики.
Посещения в ГД „Писмени преводи" : групи студенти, университетски преподаватели, професионални езиковеди могат да посетят офисите на ГДПП в Брюксел и Люксембург.
Искам да използвам случая и да обявя, че тази година ГДПП ще организира във всички държави-членки на ЕС второ издание на конкурса „Млади преводачи" (Juvenes Translatores). Всички средни училища в България са поканени да се регистрират от 1 септември до 20 октомври. Тази година в конкурса имат право да участват ученици, родени през 1991 г. Конкурсът си има и свой официален уебсайт: http://ec.europa.eu/translation/contest/index_bg.htm
Бихте ли посочили полезни линкове, които интересуващите се от намиране на работа като преводачи наши читатели биха могли да проверяват за информация за свободни работни места и обявени конкурси?
Преводачите, както и всички останали длъжностни лица, се набират чрез открити конкурси, организирани от Европейската служба за подбор на персонал (EPSO). Конкурсите се публикуват в Официален вестник на Европейски съюз и на официалния уебсайт на EPSO.
В някои случаи Комисията използва и временно наети служители или договорно наети служители, за които процедурата за подбор е различна. Повече информация може да се намери на официалния уебсайт на Генерална дирекция „Писмени преводи".
Приблизително колко българи работят като преводачи в европейските институции? Каква е заплатата на преводачите от/на български език?

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

По отношение на ГД „Писмени преводи" на Европейската комисия, българският език, както и всеки един от 23-те официални езика на ЕС, има свой езиков отдел. В българския отдел работят около 60 преводачи, разпределени между Брюксел и Люксембург. От друга страна всяка институция има своя собствена служба по превод. Нямам информация за броя на преводачите в другите институции, но мисля, че между 100 и 150 български преводачи работят за Европейския съюз.
Заплатата на преводачите зависи от тяхната категория. Основното месечно възнаграждение на длъжностни лица е около 4000 евро. За договорно наетите служители - около 3000 евро.
Какви са перспективите за кариера на преводачите в европейските институции?
Перспективите са много добри. Най-напред има възможности за развитие в самата Генерална дирекция „Писмени преводи". Js е най-голямата генерална дирекция на Комисията. Възможностите са например ралбота като например редактор или ръководител на звено, или пък като се заеме друг пост с различни функции (човешки ресурси, финансови ресурси, терминология).

Тези, които търсят промяна, могат да кандидатстват за други постове в другите генерални дирекции на Комисията. Предлагането е разнообразно, какъвто е и профилът на преводачите, които желаят да се преориентират.
Кои са най-сериозните професионални предизвикателства пред преводачите от/ на български език в европейските институции?
Осигуряването на ясен и прозрачен превод на регламентите и директивите, като в същото време се спазва последователност на терминологията, е едно сериозно предизвикателство. Трябва да се придържаме към оригиналния текст, но и да позволим на европейските граждани да разберат своите права и задължения, за да могат да се възползват по най-добрия начин от европейската интеграция.
За тази цел трябва да се научим да работим в екип с българските колеги и колегите от другите езици. Но тази работата е и много удовлетворяваща. Тя допринася за прозрачността, легитимността и ефикасността на Европейския съюз.
Кой „проверява" и „редактира" писмените преводи?
Всички текстове, независимо дали са преведени от вътрешни или външни преводачи, биват редактирани от преводачи/редактори на Генерална дирекция „Писмени преводи", които могат да разчитат на помощта на терминолози, на терминологични бази данни и модерни информационни технологии.
Тук е моментът да спомена, че съществува терминологична база данни, която е свободно достъпна за обществеността. Тя е създаден въз основа на базите данни на всички институции на ЕС и се казва ИАТЕ. Адресът й е: http://iate.europa.eu/
Писменият или устният превод е по-труден в работата на европейските институции? Защо?

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

Трудно ми е да отговоря. Всеки преводач, бил той писмен или устен, има свой отговор на този въпрос. При устния превод основното предизвикателство е скоростта, докато за писмените преводачи от най-голямо значение е точността.

Случва ли да се допуснат грешки - има ли някой забавен случай с неволна грешка, за който да разкажете?

Всеки може да допусне грешки. Хубавото в ГД „Писмени преводи" е, че можем да разчитаме на останалите колеги и на процедури по контрол на качеството. В момента не мога да се сетя за конкретен случай. Впечатляващото е, че броят на допуснатите грешки е малък за организация, която превежда почти два милиона страници годишно.

Ако днес едно 14-годишно момиче или момче в България иска да се подготви за добра професионална кариера в сферата на преводаческото изкуство, къде бихте го/я посъветвали да учи и как?

Аз лично, ако сега бях на 14 години, щях да направя същия избор, както тогава: езикова гимназия, след това филология и магистратура по превод. Разбира се това не е единственият възможен избор в България и всеки има свободата да направи своя избор в зависимост от своите интереси.

Българите имат ли талант за чуждите езици, или това е „стара слава" от преди 10 ноември?

Да. Българите, както всички останали европейци, имат талант за чужди езици. Най-важното е да имат волята да учат и да осъзнават необходимостта от владеенето на чужди езици.

Информационно-комуникационната инициатива на Портал ЕВРОПА и Центъра за модернизиране на политики "Говори с Европа" се изпълнява в рамките на проект по План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия.

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg